

„Narodne novine“, broj 69/16

PRAVILNIK

O STRUČNOM OSPOSOBLJAVANJU ZA POSLOVE OD ZNAČAJA ZA SIGURNOST ZRAČNOG PROMETA NA AERODROMU

DIO PRVI OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se:

- a) uvjeti kojima moraju udovoljavati osobe koje rade na poslovima od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu
- b) poslovi od značaja za sigurnost zračnog prometa koje obavljaju osobe iz točke a) ovoga članka
- c) način provjeravanja stručnosti osoba iz točke a) ovoga članka
- d) postupak izdavanja, produžavanja i obnavljanja potvrde o stručnoj osposobljenosti osobe iz točke a) ovoga članka i
- e) uvjeti kojima moraju udovoljavati organizacije za stručno osposobljavanje osoba iz točke a) ovoga članka.

(2) Članci 31. do 33. ovoga Pravilnika ne primjenjuju se na aerodrome kodnog broja 1 s neinstrumentalnim prilazom kako su klasificirani Pravilnikom o aerodromima.

Pojmovi

Članak 2.

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- 1) instruktor: stručna osoba osposobljena za teorijsko i praktično osposobljavanje te provjeru stručnih znanja i vještina polaznika,
- 2) mentor: stručna osoba s važećom potvrdom o stručnoj osposobljenosti za poslove od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu, koja provodi stručni nadzor nad osposobljavanjem na radnom mjestu,
- 3) organizacija za stručno osposobljavanje: pravna osoba koja je ovlaštena obavljati stručno osposobljavanje osoba koje rade na poslovima od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu,

4) ovlaštenje za rad: dokument na temelju kojeg je organizacija ovlaštena obavljati stručno osposobljavanje propisano ovim Pravilnikom,

5) potvrda o stručnoj osposobljenosti: dokument kojim se potvrđuje da je kandidat uspješno položio teorijski i praktični dio te osposobljavanje na radnom mjestu u skladu s programom stručnog osposobljavanja,

6) program stručnog osposobljavanja: pisani dokument u kojem su definirani redoslijed, sadržaj i vrijeme trajanja stručnih teorijskih predavanja i praktičnih vježbi, te osposobljavanja na radnom mjestu uz kontinuirani nadzor mentora, koji se provode u cilju stjecanja i održavanja stručnih znanja i vještina potrebnih za sigurno i kvalitetno obavljanje poslova od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu,

7) stručno osposobljavanje: skup teorijskih predavanja i praktičnih vježbi koje provodi instruktor, te osposobljavanje na radnom mjestu uz kontinuirani nadzor mentora, koji se provode u cilju stjecanja i održavanja stručnih znanja i vještina potrebnih za sigurno i kvalitetno obavljanje poslova od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu.

DIO DRUGI

ORGANIZACIJA ZA STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE

Ovlaštenje za rad organizacije za stručno osposobljavanje

Članak 3.

(1) Da bi pravna osoba mogla obavljati poslove organizacije za stručno osposobljavanje mora imati ovlaštenje za rad koje izdaje Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: Agencija) na temelju:

a) detaljnog pregleda pisanih dokumenata dostavljenih Agenciji i

b) neposrednog nadzora koji se provodi u cilju provjere ispunjavanja uvjeta propisanih ovim Pravilnikom.

(2) Ovlaštenje za rad Agencija može izdati organizaciji za stručno osposobljavanje za obavljanje osposobljavanja za jedan ili više poslova od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu.

(3) Organizacija za stručno osposobljavanje mora zatražiti suglasnost Agencije za svaku značajnu promjenu:

a) prostora, opreme, uređaja i sredstava koji se koriste pri izvođenju stručnog osposobljavanja

b) programa stručnog osposobljavanja

c) operativnog priručnika i

d) voditelja, instruktora.

(4) Organizacija za stručno osposobljavanje dužna je za sljedeću godinu na svojim službenim internet stranicama objaviti godišnji plan stručnog osposobljavanja i ispitnih rokova po pojedinim stručnim cjelinama najkasnije do 31. prosinca tekuće godine.

(5) U skladu sa svojim raspoloživim kapacitetima, organizacija za stručno osposobljavanje mora provesti stručno osposobljavanje svakog polaznika koji je postupak pokrenuo na vrijeme i ispunjava sve druge uvjete definirane ovim Pravilnikom.

Uvjeti koje mora ispunjavati organizacija za stručno osposobljavanje

Članak 4.

U cilju provođenja stručnog osposobljavanja u skladu s odredbama ovoga Pravilnika, organizacija za stručno osposobljavanje mora osigurati:

- a) odgovarajuće prostorije, opremu, uređaje i druga sredstva
- b) odgovarajuću organizacijsku strukturu na čelu s voditeljem
- c) instruktore i/ili mentore za provedbu stručnog osposobljavanja po pojedinim područjima u skladu s programom za stručno osposobljavanje
- d) odgovarajuću stručnu literaturu i priručnike
- e) odgovarajuću dokumentaciju o provedenom stručnom osposobljavanju i ispitima, po pojedinim stručnim cjelinama, za svakog polaznika posebno
- f) operativni priručnik organizacije za stručno osposobljavanje
- g) program stručnog osposobljavanja i
- h) potvrde o stručnoj osposobljenosti.

Odgovarajuće prostorije, oprema, uređaji i druga sredstva potrebna za izvođenje stručnog osposobljavanja

Članak 5.

(1) Prostorije namijenjene za izvođenje teorijskog stručnog osposobljavanja moraju biti izvedene i opremljene na način koji omogućuje ugodan cjelodnevni boravak, te neometan rad svih sudionika.

(2) Oprema, uređaji i druga sredstva koja se koriste za provođenje stručnog osposobljavanja polazniku moraju osigurati:

- a) jasan i potpun uvid u programski sadržaj stručnog osposobljavanja
- b) provedbu praktičnih vježbi na način koji sadržajno nadopunjuje teorijsku nastavu te

c) provedbu osposobljavanja na radnom mjestu radi uspješnog svladavanja cjelokupnog sadržaja programa stručnog osposobljavanja.

Odgovarajuće prostorije za smještaj administrativnog osoblja, instruktora, arhive i biblioteke

Članak 6.

(1) Organizacija za stručno osposobljavanje mora osigurati prikladan prostor za rad administrativnog osoblja te instruktora.

(2) Organizacija za stručno osposobljavanje mora osigurati prikladan prostor za smještaj cjelokupne dokumentacije, arhive i stručne biblioteke.

Voditelj organizacije za stručno osposobljavanje

Članak 7.

(1) Organizacijom za stručno osposobljavanje mora upravljati voditelj koji je odgovoran za cjelokupni rad organizacije.

(2) Voditelj organizacije za stručno osposobljavanje mora imati suglasnost Agencije. Zahtjev za ishođenje suglasnosti podnosi organizacija za osposobljavanje. Zahtjev mora sadržavati životopis kandidata, dokaze o završenoj stručnoj spremi i radnom iskustvu.

(3) Voditelj mora imati završen najmanje dodiplomski studij i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima upravljanja.

(4) Agencija utvrđuje udovoljavanje uvjetima propisanim odredbama ovog članka na temelju:

a) dostavljenih dokumenata kojim se dokazuje stručna sprema i radno iskustvo i

b) provjere kandidata od strane ovlaštenih inspektora Agencije, na kojoj mora pokazati poznavanje:

1. osnova sustava kvalitete i

2. zrakoplovnih propisa koji se dijelom ili u cijelosti odnose na aerodrome i pružanje zemaljskih usluga te druge poslove od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu.

Instruktori

Članak 8.

(1) Organizacija za stručno osposobljavanje mora osigurati najmanje jednog instruktora koji udovoljava uvjetima propisanim ovim Pravilnikom za svaki pojedini stručni predmet sadržan u odobrenom programu stručnog osposobljavanja.

(2) Instruktor za pojedini stručni predmet mora imati:

a) završen tečaj o tehnikama podučavanja i

b) najmanje tri godine radnog iskustva iz područja za koje provodi stručno osposobljavanje i važeću potvrdu o stručnoj osposobljenosti za rad na poslovima za koje obavlja stručno osposobljavanje.

(3) Instruktor mora imati suglasnost Agencije za obavljanje poslova instruktora za određeni stručni predmet. Suglasnost se može odnositi na jedan ili više stručnih predmeta.

(4) Agencija utvrđuje udovoljavanje uvjetima propisanim ovim Pravilnikom na temelju:

a) dostavljenih dokumenata iz stavka 2. ovoga članka i

b) provjere kandidata od strane ovlaštenih inspektora Agencije u svrhu dokazivanja poznavanja zrakoplovnih propisa koji se dijelom ili u cijelosti odnose na aerodrome i pružanje zemaljskih usluga, te druge poslove od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu.

(5) Kada Agencija utvrdi da instruktor udovoljava propisanim uvjetima, izdaje suglasnost za rad na poslovima stručnog osposobljavanja na rok od najviše tri godine. Po isteku valjanosti suglasnosti Agencije, instruktor valjanost iste može produljiti na temelju nove provjere o ispunjavanju uvjeta kako je propisano ovim člankom.

Mentori

Članak 9.

Mentor mora imati najmanje pet godina radnog iskustva te posjedovati važeću potvrdu o stručnoj osposobljenosti na poslovima za koje provodi osposobljavanje na radnom mjestu.

Administrativno osoblje organizacije za stručno osposobljavanje

Članak 10.

Organizacija za stručno osposobljavanje mora osigurati dovoljan broj administrativnog osoblja potrebnog za nesmetano obavljanje poslova.

Dokumentacija o provedenom stručnom osposobljavanju i ispitima

Članak 11.

(1) Organizacija za stručno osposobljavanje mora voditi detaljnu pisanu dokumentaciju o provedenom stručnom osposobljavanju i ispitima, koja sadrži:

a) ime i prezime polaznika

b) datum, mjesto i ukupno trajanje stručnog osposobljavanja po pojedinim pod cjelinama i predmetima

c) opis i presliku nastavnih materijala ili referencu na nastavne materijale

d) ime i prezime instruktora po pojedinim pod cjelinama i predmetima

e) dokaz da je polaznik redovno pohađao teorijsko stručno osposobljavanje i osposobljavanje na radnom mjestu

f) dokaz o uspješno položenom pisanom ispitu i

g) ispitnu dokumentaciju koju čine ispiti iz članka 20. i 21. ovoga Pravilnika, zapisnik o polaganju ispita ili provjere koji vodi instruktor tijekom ispita te bilješke instruktora ili mentora.

(2) Cjelokupna dokumentacija o provedenom stručnom osposobljavanju i ispitima za pojedinog polaznika mora se čuvati najmanje pet godina od završetka posljednjeg stručnog osposobljavanja.

(3) Cjelokupna dokumentacija o provedenom stručnom osposobljavanju i ispitima za pojedinog polaznika mora biti dostupna na zahtjev Agencije.

Operativni priručnik organizacije za stručno osposobljavanje

Članak 12.

(1) Organizacija za stručno osposobljavanje mora izraditi i kontinuirano održavati Operativni priručnik. Sadržaj Operativnog priručnika naveden je u Dodatku 2. ovoga Pravilnika.

(2) Operativni priručnik i svaku njegovu izmjenu mora odobriti Agencija.

Program stručnog osposobljavanja

Članak 13.

(1) Stručno osposobljavanje u svrhu stjecanja, produljenja i obnavljanja potvrde o stručnoj osposobljenosti obavlja se prema programu stručnog osposobljavanja koji odobrava Agencija.

(2) Program stručnog osposobljavanja iz stavka 1. ovoga članka dužna je izraditi i utvrditi organizacija za stručno osposobljavanje na način utvrđen odredbama ovoga Pravilnika. Sadržaj programa stručnog osposobljavanja naveden je u Dodatku 3. ovoga Pravilnika.

(3) Programom stručnog osposobljavanja određuje se:

a) sadržaj i potreban opseg znanja i vještina za učinkovito i sigurno obavljanje poslova od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu i

b) način stručnog osposobljavanja.

(4) Program stručnog osposobljavanja mora obuhvaćati važeće propise, stručne priručnike i napatke, međunarodne standarde i preporuke, te njihovu praktičnu primjenu u poslovima od značaja za sigurnost zračnog prometa, kao i u poslovima njihove pripreme, nadzora provedbe i nadzora kvalitete.

(5) Svaka izmjena i dopuna programa stručnog osposobljavanja mora biti odobrena od strane Agencije.

DIO TREĆI UVJETI ZA STRUČNO OSPOSoblJAVANJE

Provedba programa stručnog osposobljavanja

Članak 14.

- (1) Program stručnog osposobljavanja mora obuhvatiti sve osobe koje rade na poslovima od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.
- (2) Po završenom teorijskom stručnom osposobljavanju, a prije početka osposobljavanja na radnom mjestu instruktor za odgovarajuća stručna područja je obavezan provjeriti znanje polaznika u cilju njegovog ocjenjivanja sa: »položio« ili »nije položio«.
- (3) Stručno osposobljavanje provedeno u drugoj državi članici Europske unije priznaje se ukoliko je provedeno po programu koji zadovoljava najmanje razinu osposobljenosti propisanu ovim Pravilnikom.
- (4) Stručno osposobljavanje provedeno izvan Europske unije može se priznati uzimajući u obzir načelo uzajamnosti i program koji mora zadovoljavati najmanje razinu osposobljenosti propisanu ovim Pravilnikom.

Stjecanje potvrde o stručnoj osposobljenosti

Članak 15.

- (1) Svaki polaznik mora uspješno završiti program stručnog osposobljavanja prije samostalnog početka rada na odgovarajućim poslovima od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu.
- (2) Redoslijed, sadržaj i vrijeme trajanja stručnog osposobljavanja definirani su posebno za svaki pojedini posao u skladu s odobrenim programom stručnog osposobljavanja.
- (3) Osoba koja više od 12 mjeseci kontinuirano nije obavljala poslove od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu prije ponovnog službenog početka rada na tim poslovima mora pohađati program stručnog osposobljavanja u svrhu ponovnog stjecanja potvrde o stručnoj osposobljenosti.

Produljenje potvrde o stručnoj osposobljenosti

Članak 16.

- (1) Svaki imatelj važeće potvrde o stručnoj osposobljenosti mora u roku od 36 mjeseci od njenog izdavanja uspješno završiti program stručnog osposobljavanja u svrhu njenog produljenja.
- (2) U svrhu produljenja potvrde o stručnoj osposobljenosti, a s obzirom na nužnost kontinuiranog održavanja potrebne razine stručnosti, svaki imatelj važeće potvrde obavezan je najmanje jednom godišnje pristupiti praktičnoj provjeri stručnih znanja i vještina pod nadzorom instruktora ili mentora.

(3) Pokretanje postupka u svrhu produljenja potvrde za poslove od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu mora započeti najkasnije 45 dana prije isteka važenja potvrde.

(4) Ako se stručno osposobljavanje u svrhu produljenja važeće potvrde provede u zadnjih 90 dana prije isteka potvrde, rok valjanosti nove potvrde se računa od datuma isteka još uvijek važeće potvrde.

(5) Redoslijed, sadržaj i vrijeme trajanja stručnog osposobljavanja u svrhu produljenja potvrde o stručnoj osposobljenosti definirani su posebno za svaki pojedini posao u odobrenim programima stručnog osposobljavanja.

Obnavljanje potvrde o stručnoj osposobljenosti

Članak 17.

(1) Osoba koja više od šest mjeseci, a manje od 12 mjeseci kontinuirano nije obavljala poslove od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu, prije ponovnog samostalnog početka rada na tim poslovima mora pohađati program stručnog osposobljavanja u svrhu obnavljanja potvrde o stručnoj osposobljenosti.

(2) Redoslijed, sadržaj i vrijeme trajanja stručnog osposobljavanja u svrhu obnavljanja potvrde o stručnoj osposobljenosti definirani su posebno za svaki pojedini posao od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu u odobrenim programima stručnog osposobljavanja.

Teorijsko stručno osposobljavanje

Članak 18.

(1) Teorijsko stručno osposobljavanje može sadržavati teorijsku nastavu i praktične vježbe.

(2) Teorijsko stručno osposobljavanje mogu obavljati samo stručne osobe iz članka 8. ovoga Pravilnika.

Osposobljavanje na radnom mjestu

Članak 19.

(1) Osposobljavanje na radnom mjestu mora se provoditi u operativnom okruženju na odgovarajućim radnim mjestima.

(2) Prije početka osposobljavanja na radnom mjestu, polaznik mora uspješno položiti provjeru iz članka 20. stavka 2. ovoga Pravilnika.

(3) Osposobljavanje na radnom mjestu provodi se u odgovarajućim prostorima, korištenjem odgovarajućih zaštitnih sredstava i opreme, te alata, uređaja i drugih sredstava rada.

(4) Osposobljavanje na radnom mjestu podrazumijeva rad polaznika pod nadzorom mentora, a organizacijski mora biti podijeljeno u dva dijela:

a) dio prvi – u kojem je mentor obvezan teorijski objasniti i praktično pokazati cjelinu radnog procesa za koji se polaznik osposobljava i

b) dio drugi – u kojem polaznik uz obvezni nadzor mentora samostalno obavlja cjelinu radnog procesa za koji se osposobljava, primjenjujući u potpunosti potrebna znanja i vještine.

(5) Po završenom osposobljavanju na radnom mjestu polaznici moraju teorijsko znanje i praktične vještine potrebne za sigurno samostalno obavljanje odgovarajućih poslova od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu znati primijeniti na radnom mjestu. O uspješnom svladavanju ovoga dijela programa stručnog osposobljavanja odlučuje instruktor, samostalno ili na temelju stručnog mišljenja mentora koji je sudjelovao u nadzoru rada polaznika, ocjenjujući ga sa: »položio« ili »nije položio«.

Ispit koji se provodi po završenom teorijskom stručnom osposobljavanju

Članak 20.

(1) Ispit koji se provodi po završenom teorijskom stručnom osposobljavanju se sastoji od pisanog i po potrebi usmenog dijela. Pitanja za pisani dio ispita, kao i njegov opseg, utvrđuje organizacija za stručno osposobljavanje.

(2) Ispiti se provode u redovitim i izvanrednim ispitnim rokovima od strane instruktora za odgovarajuće stručno područje.

(3) Za prolaz na pisanom dijelu ispita polaznik mora ispravno odgovoriti na najmanje 80% pitanja.

(4) Kandidat koji na ispitu ne položi jedan ili dva stručna predmeta može ponovo polagati ispit iz tih predmeta u roku koji odredi voditelj organizacije za stručno osposobljavanje u suradnji sa instruktorom, a koji ne može biti kraći od 15 dana niti dulji od 60 dana od dana priopćenja rezultata ispita.

(5) Ako kandidat ne položi uspješno ispit iz stavka 4. ovoga članka, smatrat će se da nije položio cijeli ispit.

Ispit koji se provodi po završenom osposobljavanju na radnom mjestu

Članak 21.

(1) Ispit koji se provodi po završenom osposobljavanju na radnom mjestu sastoji se od praktične provjere poznavanja organizacije i sadržaja poslova za koje se kandidat stručno osposobljava.

(2) Ako kandidat ne položi uspješno praktičnu provjeru poznavanja organizacije i sadržaja poslova za koje se stručno osposobljava, smatrat će se da nije položio cijeli ispit, kako iz članka 20. ovoga Pravilnika, tako i iz stavka 1. ovoga članka,

(3) Rok za ponovno polaganje cjelovitog ispita određuje voditelj organizacije za stručno osposobljavanje u suradnji sa instruktorom. Taj rok ne može biti kraći od 5 dana, niti duži od 60 dana od dana kada kandidat nije položio ispit.

Potvrda o stručnoj osposobljenosti

Članak 22.

(1) Po uspješno položenim ispitima iz članka 20. i članka 21. ovoga Pravilnika, organizacija za stručno osposobljavanje je obvezna polazniku izdati potvrdu o stručnoj osposobljenosti.

(2) Na propisanom obrascu potvrde moraju se nalaziti sljedeći podaci:

- a) naziv organizacije za stručno osposobljavanje
- b) registracijski broj polaznika
- c) stručno osposobljavanje za poslove
- d) odredba primjenjivog propisa
- e) ime i prezime polaznika
- f) mjesto, mjesec i godina izdavanja
- g) ime i prezime voditelja organizacije za stručno osposobljavanje
- h) potpis voditelja i pečat organizacije za osposobljavanje.

(3) Potvrda o stručnoj osposobljenosti izdaje se na rok od tri godine.

(4) Presliku potvrde o stručnoj osposobljenosti organizacija za stručno osposobljavanje mora čuvati zajedno sa ostalom dokumentacijom polaznika.

Stručno osposobljavanje primjenom računalnog programa

Članak 23.

(1) Za provođenje stručnog osposobljavanja primjenom računalnih programa interno ili putem interneta organizacija za stručno osposobljavanje mora ishoditi suglasnost Agencije.

(2) U svrhu pribavljanja suglasnosti iz stavka 1. ovoga Pravilnika, organizacija za stručno osposobljavanje mora:

- a) osigurati prisutnost ovlaštenog instruktora
- b) osigurati potpunu sadržajnu zastupljenost svih predmeta definiranih programom stručnog osposobljavanja po pojedinim poslovima od značaja za sigurnost zračnog prometa
- c) osigurati raspoloživost dokumentacije, kako je propisano odredbama ovoga Pravilnika, primjenom računalnog programa
- d) provoditi nadzor nad stručnim osposobljavanjem primjenom računalnog programa u cilju poštivanja redoslijeda aktivnosti i propisanih rokova

e) osigurati odgovarajući kapacitet i brzinu računalne mreže kako bi se spriječio nepotrebn gubitak vremena

f) osigurati da računalne datoteke i računalni programi za učenje budu prilagođeni polaznicima s osnovnim poznavanjem rada na računalu

g) osigurati da se one teme koje je vrlo teško ili nemoguće simulirati računalnim programom obrade na drugi način pod vodstvom i uz pojašnjenja instruktora

h) osigurati ispravnost računala i računalne mreže, te svih drugih uređaja potrebnih za uspješnu provedbu i dokumentiranost stručnog osposobljavanja i ispita i

i) osigurati referentnu literaturu i priručnike.

(3) U cilju kvalitetne provedbe ispita korištenjem računalnog programa, organizacija za stručno osposobljavanje mora osigurati odgovarajuću banku pitanja kako bi se izbjeglo ponavljanje pitanja.

DIO ČETVRTI

POSLOVI OD ZNAČAJA ZA SIGURNOST ZRAČNOG PROMETA NA AERODROMU

Poslovi od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu

Članak 24.

Poslovi od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu su:

1. spasilačko-vatrogasna zaštita na aerodromu
2. opskrba zrakoplova gorivom
3. prihvat i otprema putnika:
  - a) koordinacija poslovima prijhvata i otpreme putnika
  - b) registracija putnika i predane prtljage na let
  - c) kontrola putnika pred ulazak u zrakoplov
  - d) vođenje i nadzor ukrcaja/iskrcaja putnika u/iz zrakoplov(a) i
  - e) prihvat i otprema putnika s ograničenjem u kretanju
4. prihvat i otprema predane prtljage:
  - a) koordinacija poslova prijhvata i otpreme predane prtljage i
  - b) prihvat i otprema predane prtljage
5. prihvat i otprema tereta i pošte:

a) koordinacija poslova prihvata i otpreme tereta i pošte i

b) prihvata i otprema tereta i pošte

6. prihvata i otprema zrakoplova:

a) kontrola opsluživanja zrakoplova

b) kontrola težine i balans zrakoplova

c) navođenje na/izvođenje zrakoplova sa pozicije

d) priprema i dostava hrane i pića na zrakoplov

e) čišćenje zrakoplova

f) odleđivanje zrakoplova i

g) rukovanje aerodromskom opremom

7. održavanje i pregled objekata i operativne površine aerodroma:

a) održavanje i pregled instalacija i uređaja sustava prilaznih svjetala i rasvjete operativne površine aerodroma

b) građevinsko održavanje i pregled objekata i operativne površine.

8. prevencija od upada divljih životinja na aerodrom i sudara divljih životinja sa zrakoplovima i

9. sustav upravljanja sigurnošću na aerodromu.

Spasilačko-vatrogasna zaštita na aerodromu

Članak 25.

(1) Program stručnog osposobljavanja za poslove spasilačko-vatrogasne službe na aerodromu mora minimalno sadržavati:

a) važeće propise koji se odnose na poslove spasilačko-vatrogasne službe

b) osnovnu infrastrukturu aerodroma

c) dijelove zrakoplova bitnih u slučaju intervencije spasilačko-vatrogasne službe

d) siguran rad na objektima i operativnoj površini uključujući i ljudske čimbenike

e) komunikacijske sustave predviđene za korištenje u slučaju izvanrednog događaja na aerodromu

- f) način upotrebe vatrogasnih cijevi, mlaznica, monitora i drugih uređaja
- g) način primjene svih sredstava za gašenje požara, a naročito onih koji se koriste na aerodromu
- h) način evakuacije putnika i članova posade iz zrakoplova
- i) vatrogasne operacije
- j) način prilagodbe i primjenu opreme za spašavanje i gašenje strukturalnih požara na zrakoplovu
- k) siguran način prijevoza opasnih roba
- l) dužnosti i obveze zaposlenika spasilačko-vatrogasne službe u skladu s planom za slučaj izvanrednog događaja na aerodromu
- m) korištenje zaštitne odjeće i opreme za zaštitu dišnih organa
- n) mjere i postupke na aerodromu u slučaju slabe vidljivosti
- o) poznavanje kompozitnih materijala
- p) sustav balističkog padobrana na zrakoplovu za vrijeme intervencije
- r) pravila kretanja i/ili vožnje na operativnoj površini i
- s) osnove pružanja prve pomoći.

(2) Osoblje spasilačko-vatrogasne službe mora najmanje jednom godišnje simulirati vježbu iz svog djelokruga rada kako je definirano stavkom 1. ovoga članka.

(3) Zaposlenici aerodroma koji su u slučaju izvanrednog događaja definiranog u planu za slučaj izvanrednog događaja na aerodromu planirani da budu dodijeljeni spasilačko-vatrogasnoj službi kao pomoćno osoblje moraju biti stručno osposobljeni za one poslove koji su im dodijeljeni.

Opskrba zrakoplova gorivom

Članak 26.

Program stručnog osposobljavanja za poslove opskrbe zrakoplova gorivom mora minimalno sadržavati:

- a) važeće propise koji se odnose na opskrbu zrakoplova gorivom
- b) osnovnu infrastrukturu aerodroma
- c) dijelove zrakoplova bitnih za poslove opskrbe zrakoplova gorivom

- d) siguran rad na objektima i pripadajućim površinama operativne površine uključujući i ljudske čimbenike
- e) komunikacijske sustave predviđene za korištenje u slučaju izvanrednog događaja na aerodromu
- f) vrstu i kakvoću goriva
- g) preventivne mjere u cilju sprječavanja požara tijekom skladištenja goriva i opskrbe zrakoplova gorivom
- h) obvezne postupke tijekom punjenja zrakoplova gorivom
- i) važeće propise koji se odnose na skladištenje goriva i
- j) pravila kretanja i/ili vožnje na operativnoj površini.

Prihvat i otprema putnika

Članak 27.

Program stručnog osposobljavanja za rad na poslovima prihvata i otpreme putnika mora minimalno sadržavati:

- a) važeće propise koji se odnose na prihvat i otpremu putnika
- b) osnovnu infrastrukturu aerodroma
- c) dijelove zrakoplova bitnih za obavljanje poslova za koje se provodi stručno osposobljavanje,
- d) siguran rad na objektima i pripadajućim površinama operativne površine, uključujući i ljudske čimbenike
- e) komunikacijske sustave predviđene za korištenje u slučaju izvanrednog događaja na aerodromu
- f) rad sa sredstvima za prihvat i otpremu putnika, ručne i predane prtljage, uključujući i osnove preventivnog održavanja sredstava i pripadajuće opreme
- g) pravila kretanja i/ili vožnje na operativnoj površini
- h) prihvat i otpremu putnika, uključujući ukrcaj putnika na pokretnom aviomostu, putničke informacije i pomoć putnicima i putnicima sa smanjenom pokretljivošću
- i) prihvat i otpremu ručne i predane prtljage
- j) koordiniranje svim poslovima prihvata i otpreme putnika

k) upravljanje mjerama i postupcima u slučaju izvanrednog događaja na aerodromu definirano u planu za slučaj izvanrednog događaja na aerodromu i

l) zaštitu okoliša, uključujući mjere sprječavanja nekontroliranog ispuštanja goriva, maziva i drugih, po okoliš opasnih tekućina, te pražnjenja i odlaganja otpada.

Prihvat i otprema predane prtljage

Članak 28.

Program stručnog osposobljavanja za rad na poslovima prihvata i otpreme prtljage mora minimalno sadržavati:

a) važeće propise koji se odnose na prihvat i otpremu predane prtljage

b) osnovnu infrastrukturu aerodroma

c) dijelove zrakoplova bitnih za obavljanje poslova za koje se provodi stručno osposobljavanje

d) siguran rad na objektima i pripadajućim površinama operativne površine, uključujući i ljudske čimbenike

e) komunikacijske sustave predviđene za korištenje u slučaju izvanrednog događaja na aerodromu

f) rad sa sredstvima za prihvat i otpremu ručne i predane prtljage, uključujući i osnove preventivnog održavanja sredstava i pripadajuće opreme

g) pravila kretanja i/ili vožnje na operativnoj površini

h) prihvat i otpremu predane prtljage

i) utovar/istovar, uključujući i jedinična sredstva utovara (ULD) te prihvata i otpreme zrakoplova

j) poslove opterećenja i balansa zrakoplova

k) upravljanje mjerama i postupcima u slučaju izvanrednog događaja na aerodromu definirano u planu za slučaj izvanrednog događaja na aerodromu i

l) zaštitu okoliša, uključujući mjere sprječavanja nekontroliranog ispuštanja goriva, maziva i drugih, po okoliš opasnih tekućina, te pražnjenja i odlaganja otpada.

Prihvat i otprema tereta i pošte

Članak 29.

Program stručnog osposobljavanja za rad na poslovima prihvata i otpreme tereta i pošte mora minimalno sadržavati:

- a) važeće propise koji se odnose na prihvata i otpremu tereta i pošte
- b) osnovnu infrastrukturu aerodroma
- c) dijelove zrakoplova bitnih za obavljanje poslova za koje se provodi stručno osposobljavanje,
- d) siguran rad na objektima i pripadajućim površinama operativne površine, uključujući i ljudske čimbenike
- e) komunikacijske sustave predviđene za korištenje u slučaju izvanrednog događaja na aerodromu
- f) rad sa sredstvima za prihvata i otpremu tereta i pošte, uključujući i osnove preventivnog održavanja sredstava i pripadajuće opreme
- g) pravila kretanja i/ili vožnje na operativnoj površini
- h) utovar/istovar uključujući i jedinična sredstva utovara (ULD) te prihvata i otpremu zrakoplova
- i) poslove opterećenja i balansa zrakoplova
- j) prihvata i otpremu tereta i pošte
- k) koordiniranje svim poslovima prihvata i otpreme tereta i pošte
- l) upravljanje mjerama i postupcima u slučaju izvanrednog događaja na aerodromu definiranog u planu za slučaj izvanrednog događaja na aerodromu i
- m) zaštitu okoliša, uključujući mjere sprječavanja nekontroliranog ispuštanja goriva, maziva i drugih, po okoliš opasnih tekućina, te pražnjenja i odlaganja otpada.

Prihvata i otprema zrakoplova

Članak 30.

Program stručnog osposobljavanja za rad na poslovima prihvata i otpreme zrakoplova mora minimalno sadržavati:

- a) važeće propise koji se odnose na prihvata i otpremu zrakoplova
- b) osnovnu infrastrukturu aerodroma
- c) dijelove zrakoplova bitnih za obavljanje poslova za koje se provodi stručno osposobljavanje,
- d) siguran rad na objektima i pripadajućim površinama operativne površine, uključujući i ljudske čimbenike

- e) komunikacijske sustave predviđene za korištenje u slučaju izvanrednog događaja na aerodromu
  - f) rukovanje aerodromskom opremom
  - g) pravila kretanja i/ili vožnje na operativnoj površini
  - h) rad na pokretnom putničkom aviomostu
  - i) prihvata i otprema predane prtljage
  - j) utovar/istovar uključujući i jedinična sredstva utovara (ULD) te prihvata i otpremu zrakoplova
  - k) poslove opterećenja i balansa zrakoplova
  - l) prihvata i otpremu tereta i pošte
  - m) kontrolu i koordinaciju opsluživanja zrakoplova
  - n) navođenje zrakoplova tijekom kretanja operativnom površinom
  - o) odleđivanje i zaštita od zaleđivanja zrakoplova
  - p) upravljanje mjerama i postupcima u slučaju izvanrednog događaja na aerodromu definiranog u planu za slučaj izvanrednog događaja na aerodromu i
  - r) zaštitu okoliša, uključujući mjere sprječavanja nekontroliranog ispuštanja goriva, maziva i drugih po okoliš opasnih tekućina, te pražnjenja i odlaganja otpada.
- Održavanje i pregled instalacija i uređaja sustava prilaznih svjetala i sustava rasvjete operativne površine

Članak 31.

Program stručnog osposobljavanja za rad na poslovima održavanja i pregleda instalacija i uređaja sustava prilaznih svjetala i sustava rasvjete operativne površine na aerodromu mora minimalno sadržavati:

- a) važeće propise koji se odnose na održavanje i pregled instalacija i uređaja sustava prilaznih svjetala i sustava rasvjete operativne površine na aerodromu
- b) osnovnu infrastrukturu aerodroma
- c) vizualna sredstva za navigaciju (oznake, znakovi, svijetla)
- d) aerodromski priručnik, posebno poglavlje koje se odnosi na poslove održavanja instalacija i uređaja sustava prilaznih svjetala i sustava rasvjete operativne površine
- e) plan za slučaj izvanrednog događaja na aerodromu

- f) pravila kretanja i/ili vožnje na operativnoj površini
- g) postupke za obavljanje govorne komunikacije
- h) NOTAM procedure
- i) postupke i način pregledavanja infrastrukture aerodroma te izvješćivanje rezultata pregleda i
- j) siguran rad na objektima i pripadajućim površinama operativne površine uključujući i ljudske čimbenike.

Građevinsko održavanje i pregled objekata i operativne površine

Članak 32.

(1) Program stručnog osposobljavanja za rad na poslovima građevinskog održavanja i pregled objekata i operativne površine mora minimalno sadržavati:

- a) važeće propise koji se odnose na održavanje aerodroma
- b) osnove građevinskog održavanja objekata i operativne površine
- c) bitne zahtjeve za građevinu
- d) osnovnu infrastrukturu aerodroma, vizualna sredstva za navigaciju (oznake, znakovi i svjetla)
- e) aerodromski priručnik, posebno poglavlje koje se odnosi na poslove građevinskog održavanja
- f) plan za slučaj izvanrednog događaja na aerodromu
- g) pravila kretanja i/ili vožnje na operativnoj površini
- h) postupke za obavljanje govorne komunikacije
- i) NOTAM procedure
- j) postupke i način pregledavanja infrastrukture aerodroma te izvješćivanje rezultata pregleda i
- k) siguran rad na objektima i pripadajućim površinama operativne površine uključujući i ljudske čimbenike.

(2) Program stručnog osposobljavanja za rad na poslovima organiziranja i koordiniranja održavanja u zimskim uvjetima mora najmanje sadržavati:

- a) organizaciju i koordiniranje održavanja u zimskim uvjetima

b) način međusobne komunikacije sudionika održavanja u zimskim uvjetima

c) pregled objekata i operativne površine i mjerenje koeficijenta trenja i

d) način izvješćivanja o stanju objekata i operativne površine.

(3) Program stručnog osposobljavanja za rad na poslovima održavanja u zimskim uvjetima mora najmanje sadržavati:

a) način održavanja objekata i operativne površine

b) kontrolu ispravnosti i osnove preventivnog održavanja opreme namijenjene održavanju u zimskim uvjetima

c) rukovanje opremom i sredstvima namijenjenim održavanju u zimskim uvjetima

d) čišćenje i odleđivanje konstruktivnih kolnika operativne površine

e) obvezne postupke prije i nakon korištenja opreme i sredstava namijenjenih održavanju u zimskim uvjetima i

f) obvezne radnje nakon iznenadnog kvara opreme i sredstava namijenjenih održavanju u zimskim uvjetima na operativnoj površini.

Prevenција od upada divljih životinja na aerodrom i sudara divljih životinja sa zrakoplovima na aerodromu

Članak 33.

Program stručnog osposobljavanja za rad na poslovima prevencije od upada divljih životinja na aerodrom i sudara divljih životinja sa zrakoplovima na aerodromu mora minimalno sadržavati:

a) važeće propise koji se odnose na poslove prevencije od upada divljih životinja na aerodrom i sudara divljih životinja sa zrakoplovima na aerodromu.

b) osnovnu infrastrukturu aerodroma

c) osnovu zrakoplova, uključujući vrste zrakoplova, dizajn motora zrakoplova i utjecaj sudara divljih životinja na sustave zrakoplova

d) komunikaciju s kontrolom leta

e) vizualna sredstava za navigaciju (oznake, znakovi i svjetla)

f) aerodromski priručnik, posebno poglavlje koje se odnosi na mjere i postupke u cilju prevencije od upada divljih životinja na aerodrom i sudara divljih životinja sa zrakoplovima na aerodromu

g) vrstu ptica i drugih životinja koji se pojavljuju na aerodromu

- h) vrstu sredstava i opreme za rastjerivanje i njihovo korištenje
- i) način evidencije provođenja pojedinih mjera sigurnosti zračnog prometa od divljih životinja, evidencije sudara divljih životinja sa zrakoplovom
- j) plan za slučaj izvanrednog događaja na aerodromu
- k) pravila kretanja i/ili vožnje na operativnoj površini i
- l) siguran rad na objektima i pripadajućim površinama operativne površine uključujući i ljudske čimbenike.

Sustav upravljanja sigurnošću na aerodromu

Članak 34.

Program stručnog osposobljavanja za rad na poslovima upravljanja sustavom sigurnosti na aerodromu, mora minimalno sadržavati:

- a) važeće propise iz područja aerodroma i njihovog održavanja, pružanja zemaljskih usluga i sigurnosti zračnog prometa
- b) osnovnu infrastrukturu aerodroma
- c) vizualna sredstava za navigaciju
- d) aerodromski priručnik kao cjeloviti dokument, a posebno poglavlja koja se odnose na:
  1. sustav upravljanja sigurnošću
  2. mjere i postupke u cilju sigurne provedbe procesa prijehata i otpreme zrakoplova, putnika, predane prtljage, tereta i pošte
  3. prihvat i otpremu opasne robe
  4. održavanje svih najvažnijih objekata aerodroma na kojima se organiziraju i provode prihvat i otprema zrakoplova, putnika, predane prtljage, tereta i pošte te opasne robe
  5. prevenciju upada divljih životinja na aerodrom i sudara zrakoplova i divljih životinja na aerodromu
  6. plan za slučaj izvanrednog događaja na aerodromu i
  7. pravila kretanja i/ili vožnje na operativnoj površini.

DIO
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

PETI

Dodaci

Članak 35.

(1) Dodaci tiskani uz ovaj Pravilnik čine njegov sastavni dio.

(2) Dodaci iz stavka 1. ovoga članka su:

a) Dodatak 1: Ovlaštenje za rad organizacije za stručno osposobljavanje

b) Dodatak 2: Operativni priručnik organizacije za stručno osposobljavanje

c) Dodatak 3: Program stručnog osposobljavanja

Stupanje na snagu

Članak 36.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o stručnom osposobljavanju zaposlenika i drugih ugovornih djelatnika aerodroma, pružatelja zemaljskih usluga i korisnika usluga aerodroma koji samostalno obavljaju zemaljske usluge («Narodne novine» broj 07/13).

(2) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

DODATAK 1.

REPUBLIKA HRVATSKA
REPUBLIC OF CROATIA
HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO
ZRAKOPLOVSTVO

**OVLAŠTENJE ZA RAD
ORGANIZACIJE ZA STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE**

Approval Certificate For Training Organisation

Br. / No.: XXX

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo, ovim ovlaštenjem za stručno osposobljavanje potvrđuje da /
On behalf of Croatian Civil Aviation Agency, it is hereby certified that:

Sa sjedištem u: / *Whose business address is:*

Sukladno odredbama Pravilnika o stručnom osposobljavanju za poslove od značaja za sigurnost zračnog prometa na aerodromu ("Narodne novine" br. XXX) Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo potvrđuje da gore spomenuta organizacija udovoljava svim zahtjevima, koji se odnose na uspostavljanje organizacije za osposobljavanje, za sljedeće vrste odobrenih programa osposobljavanja:

In accordance with requirements set out in Ordinance on professional training on jobs of importance for the safety on the aerodrome ("Off. Gazette" No. xxx) the Croatian Civil Aviation Agency upon finding that the mentioned organisation, complies in all respects with the relating to the establishment of a training organisation and is empowered for the following courses:

Izdano u:
Issued at:
Datum:
Date:

Voditelj Odjela aerodroma
Aerodrome Department Manager

DODATAK 2.

OPERATIVNI PRIRUČNIK ORGANIZACIJE ZA STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE

Sadržaj Operativnog priručnika organizacije za stručno osposobljavanje:

Lista važećih stranica operativnog priručnika

Kratice

Definicije

Lista izmjena operativnog priručnika

Sadržaj

Lista distribucije operativnog priručnika

1. Uvod

1.1 Općenito

1.2 Izjava ovlaštene osobe organizacije za stručno osposobljavanje o obvezi osiguranja svih uvjeta definiranih ovim Pravilnikom u cilju kvalitetnog provođenja stručnog osposobljavanja.

2. Organizacija:

2.1 Organizacijska struktura,

2.2 Lista instruktora s istaknutim stručnim predmetima za koja imaju suglasnost Agencije,

2.3 Opis prostora i lokacije za stručno osposobljavanje,

2.4 Lista uređaja, opreme i drugih sredstava namijenjenih za stručno osposobljavanje,

2.5 Postupci obavještanja Agencije o izmjenama u organizaciji za stručno osposobljavanje.

3. Postupci stručnog osposobljavanja:

3.1 Provedba teorijske nastave i praktičnih vježbi,

3.2 Provedba ispita po završenoj teorijskoj nastavi i praktičnim vježbama,

3.3 Provedba osposobljavanja na radnom mjestu,

3.4 Provedba ispita iz praktičnog poznavanja organizacije i sadržaja poslova za koje se polaznik osposobljava,

3.5 Čuvanje dokumentacije o provedenom stručnom osposobljavanju i ispitima.

4. Sustav kvalitete:

4.1 Provedba neovisne provjere u cilju praćenja propisanih standarda stručnog osposobljavanja i integriteta ispita,

4.2 Sustav povratnih informacija odgovornim zaposlenicima o nalazima provedene provjere praćenja propisanih standarda stručnog osposobljavanja i primijenjenim korektivnim mjerama u cilju otklanjanja nalaza,

4.3 Pisana dokumentacija sustava kvalitete.

Dodatak: Primjerci svih zapisa i obrazaca.

DODATAK 3.

PROGRAM STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA

Sadržaj Programa stručnog osposobljavanja:

1. uvod u kojem su definirani svi poslovi za koje je program stručnog osposobljavanja izrađen,

2. opći dio u kojem je program sadržajno podijeljen na više cjelina s obzirom na pojedine poslove koji su od značaja za sigurnost zračnog prometa, te s obzirom na svrhu stručnog osposobljavanja: stjecanje, produljenje ili obnavljanje potvrde o stručnoj osposobljenosti, na način da sadrži:

a) naziv cjeline,

b) nositelja i izvođača cjeline,

c) trajanje cjeline,

d) uvjete upisa programa stručnog osposobljavanja u cilju pohađanja određene cjeline,

e) kompetencije i osposobljenost po uspješnom završetku određene cjeline,

3. opis, strukturu i sadržaj svake pojedine cjeline, dinamiku izvođenja cjeline, obveze polaznika određene cjeline,

4. uvjete izvođenja nastave i vježbi određene cjeline na način da se definiraju:

a) mjesto izvođenja,

b) podaci o metodama i sredstvima izvođenja,

c) imena instruktora,

d) optimalan broj polaznika,

e) način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe stručnog osposobljavanja,

f) način informiranja polaznika stručnog osposobljavanja,

5. opis tematskih cjelina i tema stručnog osposobljavanja s obzirom na pojedine poslove koji su od značaja za sigurnost zračnog prometa, te s obzirom na svrhu stručnog osposobljavanja: stjecanje, produljenje ili obnavljanje potvrde o stručnoj osposobljenosti.